

Mål och riktlinjer för riskhantering

Inledning

I enlighet med Tillsynsförordningen (575/2013/EU) och FFFS 2014:12 om tillsynskrav och kapitalbuffertar ska bolaget lämna information om sina mål och riktlinjer för riskhantering. Nedan följer en beskrivning av förekommande risker i bolaget, riskhantering samt kapitalkrav.

Placerum AB är moderbolag i koncernen och äger Placerum Kapitalförvaltning AB till 56,05 %. Tillsammans utgör de en konsoliderad situation. Bolagen är fullständigt konsoliderade. Moderbolaget har ingen tillståndspliktig verksamhet, all verksamhet inom koncernen och den konsoliderade situationen sker i dotterbolaget Placerum Kapitalförvaltning AB. Det bedrivs ingen verksamhet i Moderbolaget varför riskerna som skrivs om nedan enbart berör Placerum Kapitalförvaltning AB (nedan Bolaget).

Bolaget skall erbjuda kvalificerad finansiell rådgivning med fokus på förmedling av finansiella instrument och finansiell rådgivning mot privatpersoner och företag samt försäkringsförmedling i samtliga livförsäkringsklasser.

Bolaget skall verka för att uppnå de fastställda målen genom en aktiv kundbearbetning, ett professionellt agerande och genom att bedriva en sund verksamhet med beaktande av gällande lagstiftning samt övriga relevanta regelverk.

Bolaget är ett tillståndspliktigt institut enligt lagen om värdepappersmarknaden (LVPM) 2007:528 och står under Finansinspektionens tillsyn. Bolaget har tillstånd att bedriva följande verksamhet:

- Mottagande och vidarebefordran av order avseende finansiella instrument
- Utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag
- Diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument
- Investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument
- Försäkringsförmedling i samtliga livförsäkringsklasser
- Försäkringsförmedling - olycksfall- och sjukförsäkring

1. Riskhantering och riskorganisation

1.1 Övergripande mål och strategier för riskhanteringen

Målet för riskhanteringen är att minska risken för händelser i Bolagets verksamhet som resulterar i höga förluster eller omfattande störningar. Styrelsen har beslutat att Bolagets målsättning är att skapa en hög avkastning på eget kapital med en kontrollerad och rimlig risknivå.

Riskerna ska minimeras genom ett aktivt riskarbete i bolaget. Detta arbete ska samtidigt vara förenligt med ambitioner om tillväxt och lönsamhet. Målsättningen är att hela tiden utveckla den etablerade riskkulturen i bolaget och den ska genomsyra hela verksamheten.

Bolaget har en okomplicerad verksamhet av begränsad omfattning. De främsta riskerna som uppstår i bolaget är operativa risker. Bolaget arbetar kontinuerligt med att granska processer, identifiera risker och att ta fram riskindikatorer. Mätning av risker och utfall av kontroller rapporteras kontinuerligt till styrelsen. Vid eventuella brister ska åtgärder vidtas och följas upp.

Bolaget har som målsättning att försäkra verksamheten mot potentiella skador i så stor utsträckning som möjligt. För att begränsa eventuella konsekvenser då risker förverkligas har bolaget tecknat försäkringar med syfte att transferera risk till annan motpart.

1.2 Organisation

Styrelsen är ytterst ansvarig för att bedöma och övervaka de risker som uppstår i verksamheten och beslutar om riskstrategi och risktolerans inom dessa områden. Styrelsen i Bolaget har antagit ett flertal policies för att hantera och följa upp riskerna.

För att definiera ansvarsfördelningen mellan verksamheten, Riskkontroll och Compliance samt Internrevisionen tillämpar Bolaget den roll- och ansvarsfördelning som följer av principen om de tre försvarslinjerna.

1.2.1 Första försvarslinjen

Första affärslinjen består av affärsverksamheten. Det är varje anställds ansvar att säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med instruktioner från VD. De äger och hanterar risker i det dagliga arbetet. En kontinuerlig bedömning av riskerna sker utifrån uppsatta rutiner.

1.2.2 Andra försvarslinjen

Andra försvarslinjen består av funktionerna för Risk och Compliance. Funktionerna övervakar risker och regelefterlevnad.

1.2.2.1 Riskkontroll

Funktionen för riskkontroll inom Bolaget skall ha en oberoende ställning gentemot övriga delar av organisationen. Funktionen är direkt underställd och rapporterar till Bolagets styrelse, som har utfärdat instruktioner med riktlinjer för den löpande hanteringen av riskkontroll inom Bolaget.

Verksamheten inom Bolaget är relativt begränsad till sin omfattning och ej särskilt komplex. Någon handel för egen räkning i finansiella instrument bedrivs inte och inte heller bedrivs någon kreditgivning eller handel i kommission för kunders räkning. I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter har omfattningen på riskkontroll inom Bolaget anpassats efter verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Det finns en årlig plan för Riskarbetet inom Bolaget. I denna plan regleras när, hur och vilka kontroller och rapporter som ska göras av Riskansvarig.

För att säkerställa att verksamheten inom Bolaget bedrivs inom de risknivåer som styrelse och ledning har fattat beslut om skall funktionen för riskkontroll löpande genomföra granskning av och analysera följande riskområden:

- Marknadsrisker
- Kredit- och motpartsrisker
- Likviditetsrisker
- Operativa risker

Inom ovanstående områden skall funktionen för riskkontroll identifiera befintliga risker, lämna förslag till risklimiters där så är lämpligt samt löpande kontrollera och följa upp identifierade risker.

Löpande rapportering skall, vad gäller riskkontrollen, ske till styrelsen, VD och ledningsgruppen.

Riskkontroll skall vara en fast punkt på styrelsens agenda för ordinarie styrelsesammanträden.

Ansvarig för riskkontroll skall minst en gång om året avrapportera status avseende risker och riskkontroll till styrelsen samt även rapportera hur det löpande arbetet har utförts under perioden.

Styrelsen delegerar till verkställande direktören rätten att, mellan varje styrelsemöte, lämna ytterligare instruktioner och riktlinjer till funktionen för riskkontroll.

Bortsett från instruktioner samt övriga riktlinjer som vid var tid lämnas av verkställande direktören, skall funktionen för riskhantering på egen hand planera och genomföra sitt arbete som denna finner mest lämpligt.

1.2.2.2 Compliance

Funktionen för compliance inom Bolaget skall ha en oberoende ställning gentemot övriga delar av organisationen. Funktionen är direkt underställd och rapporterar till Bolagets styrelse, som har utfärdat instruktioner med riktlinjer för den löpande hanteringen av compliance inom Bolaget.

Verksamheten inom Bolaget är relativt begränsad till sin omfattning och ej särskilt komplex. Någon handel för egen räkning i finansiella instrument bedrivs inte och inte heller bedrivs någon kreditgivning eller handel i kommission för kunders räkning. I enlighet med Finansinspektionens föreskrifter har omfattningen på compliance inom Bolaget anpassats efter verksamhetens art, omfattning och komplexitet.

Instruktioner och riktlinjer för hur compliancefunktionen skall fungera finns i Bolagets regelbok.

Det finns en årlig plan för Compliancearbetet inom Bolaget. I denna plan regleras när, hur och vilka kontroller och rapporter som ska göras av Compliance.

Löpande rapportering skall, vad gäller compliancefunktionen, ske till styrelsen, VD och ledningsgruppen.

Compliance skall vara en fast punkt på styrelsens agenda för ordinarie styrelsesammanträden.

Compliance officer skall minst en gång om året avrapportera status i compliancefrågor till styrelsen samt även rapportera hur det löpande arbetet har utförts under perioden.

Styrelsen delegerar till verkställande direktören rätten att, mellan varje styrelsemöte, lämna ytterligare instruktioner och riktlinjer till funktionen compliance.

Bortsett från de instruktioner samt övriga riktlinjer som vid var tid lämnas av verkställande direktören skall funktionen för compliance på egen hand planera och genomföra sitt arbete som denna finner mest lämpligt.

1.2.3 Tredje försvarslinjen

Tredje försvarslinjen är en oberoende granskning och tillsyn av första och andra försvarslinjen. Den utgörs av Internrevision och är utlagd genom uppdragsavtal till Änglarum Finanskonsult. Arbetet som bedrivs inom ramen för funktionens arbete är helt separerade från den verksamhet som ska granskas och funktionen är direkt underställd styrelsen. Rapportering görs direkt till styrelsen. Under perioderna mellan styrelsemötena skall internrevisionen i mån av behov rapportera och rådgöra med verkställande direktören.

Internrevisionen ska:

- Ha en aktuell revisionsplan för att undersöka och bedöma om värdepappersföretagets system, interna kontrollmekanismer och rutiner är lämpliga och effektiva
- Utfärda rekommendationer på grundval av det arbete som utförs enligt ovan
- Kontrollera att dessa rekommendationer följs
- Rapportera vad gäller internrevisionsfrågor till ledning och styrelse

Internrevisionen skall granska och utvärdera organisation och styrning samt Bolagets interna kontroll (inkl. compliance och risk kontroll) samt även granska den interna rapporteringen inom Bolaget.

Med granskning av organisationen avses att internrevisionen ansvarar för att kontrollera att Bolagets organisation är ändamålsenlig, att tydliga beslutsvägar och vägar för rapportering existerar samt att erforderliga rutin- och befattningsbeskrivningar existerar.

Med granskning av styrning i bolaget, avses en kontroll av att styrelsens skriftliga instruktioner för de organ som styrelsen inrättat ger grund för en ändamålsenlig och effektiv styrning av verksamheten, vilket bör inkludera kontroll av vilka slags åtgärder dessa organ kan företa på egen hand samt även arbetsfördelningen och vilken rapportering som skall göras till styrelsen och verkställande direktören.

Internrevisionens uppgift avseende intern kontroll omfattar bland annat att granska att Bolaget innehar skriftliga rutiner och löpande på ett tillfredsställande sätt kontrollerar och följer upp t.ex. följande risker: Affärsrisker, marknadsrisker, kredit- och motpartsrisker, likviditetsrisker samt operativa risker.

Med intern kontroll avses även att kontrollera att rutiner finns fastställda som möjliggör en tillfredsställande kontroll av att institutets verksamhet bedrivs i enlighet med lagar och andra bestämmelser samt i överensstämmelse med styrelsens och verkställande direktörens instruktioner, samt även att rutiner finns för att säkerställa att bolagets redovisning blir riktig och fullständig.

Internrevisionens arbete skall omfatta planering, granskning, rapportering och förslag till åtgärder. Riskbedömning, granskningsområden samt resurser och tidpunkter skall definieras i en årlig granskningsplan som en gång per år skall beslutas av styrelsen.

1.3 Risker

Bolaget har identifierat fem huvudsakliga riskområden där Bolaget på olika sätt är exponerad för risk:

1.3.1 Strategiska risker

En av de största affärsriskerna Bolaget är utsatt för är att kunderna lämnar bolaget. Detta är speciellt känsligt om bolaget har ett fåtal kunder som står för en stor del av bolagets intäkter. För att minimera denna risk är målsättningen att uppnå en diversifierad spridning av bolagets intäkter fördelat på olika kunder och tjänster. Kontroller av diversifiering av intäkterna görs regelbundet.

1.3.2 Marknadsrisk

Bolaget har inte tillstånd att bedriva handel i finansiella instrument för egen räkning eller att bedriva garanti-givning. Marknadsrisker kan därför endast uppstå i samband med placering av överskottslikviditet och/eller genererade vinster och utgörs av ränterisker, aktiekursrisker och valutarisker. Sådana medel skall förvaltas i enlighet med bolagets styrdokument för placeringar och skall löpande följas upp vad gäller risk och resultat.

1.3.3 Kredit- och motpartsrisk

Kreditrisk är risken att en motpart inte kan infria sina betalningsförpliktelser till bolaget. Vare sig kreditgivning eller settlement av värdepappersaffärer förekommer i Bolagets verksamhet. De kreditrisker som uppstår i bolagets verksamhet är de som uppstår i samband med normala fordringar på kunder, leverantörer och motparter samt vid placering av likvida medel hos bolagets affärsbank. Vid placering av likvida medel ska bolaget enbart använda sig av systemviktiga svenska banker alternativt banker som omfattas av statlig insättningsgaranti för det inlånade beloppet.

För kreditrisker krävs ett kapital som motsvarar minst åtta procent av Bolagets riskvägda exponeringsbelopp. För varje exponering ska ett riskvägt exponeringsbelopp beräknas. Exponeringarna delas in i olika exponeringsklasser. De olika exponeringarnas värden och riskvikter beräknas enligt schablonmetoden. För att tillämpa schablonmetoden används värden och riskvikter för exponeringar enligt Tillsynsförordning (575/2013/EU) Del tre, avdelning II.

För mer information om belopp se Information om kapitaltäckning på www.placerum.se

1.3.4 Likviditetsrisk

Förekommer genom risken att bolagets likviditet inte räcker för att klara kortfristiga betalningsåtaganden eller dylikt. Styrelsen granskar årligen och godkänner strategier om hantering av likviditetsrisk och företagets riktlinjer för hantering av likviditetsrisk. Styrelsen har satt upp ett likviditetsriskmått i form av förhållandet mellan likvida medel och företagets kortfristiga skulder – Kassalikviditet. Denna skall aldrig understiga 1 och följs löpande upp. Bolaget ska också hålla tillräckligt med kontanta medel på bankkonto – Likviditetsreserv, för att säkra betalningsförmågan vid bortfall eller försämrade tillgång till normala finansieringskällor. Likviditetsreserven ska uppgå till 150 % av bolagets under föregående räkenskapsår genomsnittliga belopp för kortfristiga skulder och följs löpande upp.

I den mån ett kortfristigt likviditetsbehov skulle uppstå finns möjligheter att hantera detta antingen genom att Bolagets ägare skjuter till extra kapital alternativt att kortfristigt låna upp extra kapital externt.

1.3.5 Operativ risk

Inom området operativ risk finns sannolikt bolagets huvudsakliga risker. Det kan handla om administrativa brister, tekniska problem, bristande rådgivning, legala risker exempelvis genom bristfälliga kundavtal eller compliancerelaterade risker. I verksamheten har bland annat följande operativa risker identifierats:

- Skadestånd på grund av bristande rådgivning och kunddokumentation
Varje råd bolaget lämnar innehåller en potentiell risk, varför det är av yttersta vikt att all rådgivning är välgrundad, professionell och att den dokumenteras enligt lagen om finansiell rådgivning. All dokumentation ska också arkiveras enligt rutiner samt förvaras i brandsäkert skåp. Kontroller görs löpande på kunddokumentationernas innehåll och kvalitet.
- Administrativa brister i form av t ex fel i orderläggning
Dessa risker ska undvikas genom att följa upprättade riktlinjer och rutiner. Kontroller görs dels löpande genom dualitetsprincipen samt genom regelbundna kontroller
- Bristfällig backup
Backup skall göras kontinuerligt för att undvika att information försvinner vid en hårddiskrasch eller liknande. Kontroller av att backup fungerar görs löpande.
- Införande av nya tjänster eller distributionskanaler
Bolaget har en process för att godkänna nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, it-system samt större förändringar i företagets verksamhet och organisation. Det finns en arbetsordning för Sign-off processen. I denna slås fast att ett antal befattningshavare inom bolaget ska gå igenom produktförslaget och ge sin formella sign-off. Funktionerna för Risk och Compliance är två av dessa.

Inom samtliga ovanstående riskområden skall Bolaget också eftersträva att ha sådana rutiner och kontroller som gör att risken för förluster minimeras i största möjliga utsträckning. Detta skall uppnås genom en hög grad av riskmedvetenhet hos personalen inom Bolaget och genom att ha relevanta instruktioner, rutiner och rapportverktyg för att följa upp och hantera olika risker inom Bolaget.

Verkställande direktören, funktionen för riskkontroll och compliance officer skall alltid vidta erforderliga åtgärder för att löpande upprätthålla en hög medvetenhet inom dessa områden. Riskinstruktioner skall normalt sett utvärderas och fastställas minst en gång per år av styrelsen i Bolaget.

Styrelsen har fastställt en policy i syfte att hantera operativa risker i verksamheten på ett sunt och effektivt sätt. De operativa riskerna ska identifieras och utvärderas genom en årlig workshop med representanter från olika avdelningar inom bolaget. Bolaget har identifierat de största riskerna som finns inom bolagets tjänster, funktioner, processer och IT-system. Bolaget har fastställt indikatorer och limiter för varje risk som kan uppstå och har även skriftliga rutiner för hur dessa ska hanteras. Kontroller för de olika riskerna utförs för att säkerställa att uppställda limiter ej ska överskridas. Om uppställda limiter för respektive risk överskrids har bolaget valt att klassificera detta som en incident.

1.4 Kapitalbas och kapitalkrav

Enligt kraven i Tillsynsförordningen (575/2013/EU) samt Kapitaltäckningsdirektiv (2013/36/EU) ska bolaget ha ett kärnprimärkapital på minst 4,5 %, primärkapital på minst 6 % och en total kapitalbas som minst motsvarar 8 % av det riskvägda exponeringsbeloppet. Det riskvägda exponeringsbeloppet utgörs, för Bolaget, av det största av:

1. Summan av kredit- och marknadsrisker
2. 25 % av bolagets fasta omkostnader multiplicerat med 12,5

Utöver detta kapital ska bolaget dessutom hålla kärnprimärkapital för att uppfylla det kombinerade buffertkravet som, i Bolagets fall, utgörs av summan av en kapitalplaneringsbuffert på 2,5 % av det riskvägda exponeringsbeloppet. Kapitalkonserveringsbufferten ska bygga upp kapital i goda tider i syfte att minska risken för att bolaget bryter mot kapitalkraven i dåliga tider.

Utöver dessa kapitalkrav ska bolaget även hålla kapital för att uppfylla kraven enligt regelverkets så kallade pelare 2. Bolagets rörelse ska bedrivas på sådant sätt att dess förmåga att fullgöra sina förpliktelser inte äventyras. Av det följer en skyldighet dels att se till att bolagets risknivå och kapitalstyrka (soliditet) är i paritet med varandra, dels upprätthålla en tillräcklig likviditet. För att göra detta ska bolaget ha en intern process för att bedöma vilket behov av kapital som behövs för att täcka institutets samtliga risker. Denna metod kallas intern kapital- och likviditetsutvärderingsprocess. Bolaget ska i ett särskilt dokument, intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU) beskriva sin bedömning av det totala behovet av kapital och likviditet samt vilka processer och metoder företaget använder för den bedömningen. För att uppfylla kravet ska bolaget ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som bolaget är eller kan komma att bli exponerat för.

Styrelsen har fastställt att kapitalbasen i Bolaget samt i den konsoliderade situationen, vid var tidpunkt samt i ett Worst Case-fall, aldrig ska understiga det totala kapitalkravet (summan av pelare 1, pelare 2 samt buffertkrav). Kontroller av detta görs varje månad och rapporteras till VD.

Bolagets styrelse har också antagit en Intern Kapital- och likviditetsutvärderingsprocess där man gör beräkningar för kapitalkraven för ingången på innevarande räkenskapsår, för budgeterat resultat på utgången på innevarande räkenskapsår samt för ett worst case-scenario på utgången av innevarande räkenskapsår. Därutöver görs beräkningar på det samlade kapitalbehovet avseende den prognosticerade finansiella ställningen samt för worst case-scenario ytterligare fyra år framåt i tiden.

För mer aktuell information om Bolagets kapitaltäckning se www.placerum.se

Riskdeklaration och riskförklaring

Styrelsen i Bolaget har beslutat om följande riskdeklaration och riskförklaring

Riskdeklaration

Bolagets arrangemang för riskhantering är tillfredsställande och de riskhanteringssystem som finns är ändamålsenliga i förhållande till institutets riskprofil och strategi.

Riskförklaring

Bolaget erbjuder kvalificerad finansiell rådgivning med fokus på förmedling av finansiella instrument och finansiell rådgivning mot privatpersoner och företag samt försäkringsförmedling i samtliga livförsäkringsklasser.

Risker i bolagets affärsverksamhet ska minimeras. Bolagets riskaptit är låg och bolaget undviker komplexa transaktioner eller transaktioner med hög risk även om ersättningen är hög.

Styrelsen i Bolaget har satt upp mål för Bolagets samt den konsoliderade situationens kapitalbas och kapitalrelationer. Dessa kontrolleras också löpande och rapporteras till styrelsen. Bolagets riskprofil under föregående räkenskapsår stämmer väl överens med den riskaptit som fastlagts av styrelsen.

Styrelsen har fastställt att kapitalbasen i Bolaget samt i den konsoliderade situationen, vid var tidpunkt samt i Worst Case-fallet, aldrig ska understiga det totala kapitalkravet (summan av pelare 1, pelare 2 samt buffertkrav). Bolaget har löpande under räkenskapsåret uppfyllt målsättningen.